

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 339/2013-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť PaedDr. I. K., N., zastúpeného advokátom Mgr. I. K., N., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/297/2012 a jeho uznesením z 30. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PaedDr. I. K. odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 15. apríla doručené podanie PaedDr. I. K. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorom namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/297/2012 a jeho uznesením z 30. novembra 2012.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol (v procesnom postavení odporcu v 1. rade) účastníkom konania o určenie neplatnosti právnych úkonov vedeného Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 19 C/116/2009. Sťažovateľ uviedol tento priebeh konania v predmetnej veci:

„Uznesením Okresného súdu... zo dňa 03. 09. 2009, č. k. 19 C/116/2009-43 súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Späťvzatím návrhu vo veci samej zo dňa 02. 02. 2011 navrhovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vzala ňou podaný návrh na začatie konania v celom rozsahu späť...

Podaním odporcu zo dňa 11. 03. 2011 odporca so späťvzatím návrhu vo veci samej súhlasil; zároveň však žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania vo výške 626,60 Eur...

Uznesením Okresného súdu... zo dňa 25. 03. 2011... súd rozhodol o zastavení konania; zároveň uložil navrhovateľke povinnosti zaplatiť odporcovi trovy konania v sume 605,52 Eur... Proti predmetnému uzneseniu podali účastníci konania odvolanie; z toho odporca v časti náhrady trov konania, ktorým žiadal priznať náhradu trov konania vo výške 626,60 Eur.

Uznesením Krajského súdu... zo dňa 28. 03. 2012... odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti výroku o náhrade trov konania a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Uznesením Okresného súdu... zo dňa 17. 09. 2012... prvostupňový súd rozhodol, že náhradu trov konania odporcovi nepriznáva. Proti predmetnému uzneseniu podal odporca odvolanie...

Odvolací krajský súd... uznesením č. k. 5 Co/297/2012-298 zo dňa 30. 11. 2012... napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zo dňa 17. 09. 2012 č. k. 19 C/116/2009-262 potvrdil.“

3. Podľa názoru sťažovateľa „*Skutkové a právne závery uvedené v odôvodnení namietaného uznesenia krajského súdu v časti týkajúcej sa náhrady trov konania sú... v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy náhrady trov konania a porušujú základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Interpretácia § 150 OSP aplikovaná krajským súdom zahŕňa znaky svojvôle a znamená krajné vybočenie z postupu upraveného zákonom pre rozhodovanie o trovách konania, v dôsledku čoho ju nemožno považovať za ústavne súladnú...“.*

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

1. Základné práva sťažovateľa... upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy... a v čl. 6 Dohovoru... rozhodnutím Krajského súdu... zo dňa 30. 11. 2012, č. k. 5 Co/297/2012-298, porušené boli.

2. Rozhodnutie Krajského súdu... ústavný súd zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi... priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 100,- Eur...

4. Sťažovateľovi... priznáva... náhradu trov konania vo výške 275,94 Eur...“

5. Sťažovateľ ani jeho právny zástupca k sťažnosti nepripojili napadnuté rozhodnutie krajského súdu ani jemu predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

10. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

11. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je

ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

12. Ústavný súd v zmysle už uvedeného predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ so sťažnosťou, ktorú koncipoval jeho právny zástupca (advokát), nedoručil napadnuté rozhodnutie krajského súdu (ani prvostupňové rozhodnutie, pozn.), proti ktorému sťažnosť smeruje a ktorého preskúmania sa domáha. Tento nedostatok neodstránil a napadnuté rozhodnutie nedoručil ani do času rozhodovania o jej sťažnosti.

13. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 11) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

14. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby takéto úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

15. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom (absencia napadnutých rozhodnutí), že nie je

možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2013